

ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΘΕΣΗ Η Ε.Ε. ΝΑ ΕΞΑΓΕΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ;

Η δημοκρατία απαιτεί σεβασμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ευημερία πολιτών με σεβασμό της μειοψηφίας, διαφορετικότητας και διαφορετικής άποψης, ελεύθερο Τύπο και μέσα ενημέρωσης, ανεξάρτητη δικαιοσύνη, και διαφάνεια. Ας δούμε τι από όλα αυτά έχουμε διασφαλίσει στην ΕΕ.

Η μεγάλη εικόνα «Δημοκρατίας» στην ΕΕ

Το **δημοκρατικό έλλειμμα** στους θεσμούς και τα όργανα της ΕΕ απορρέει από την περίπλοκη λειτουργία τους χωρίς σχήμα κυβέρνησης και αντιπολίτευσης, και από το ότι οι πολίτες δεν συμμετέχουν στην διαδικασία λήψης αποφάσεων. Το κυρίαρχο όργανο με εκτελεστική εξουσία είναι το Συμβούλιο με μέλη διορισμένα από τις κυβερνήσεις των χωρών της ΕΕ, και όχι το Ευρωκοινοβούλιο που αντιπροσωπεύει άμεσα τους πολίτες της Ένωσης. Όσο για την «πολιτική ανεξαρτησία» της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, διερωτάται κανείς πώς μπορεί η στρατηγική της να συμπίπτει κατά κανόνα με τις πολιτικές απόψεις της Γερμανικής Κυβέρνησης.

Αν κρίνουμε εκ του αποτελέσματος, οι ευρωπαϊκές αρχές εφαρμόζουν προγράμματα λιτότητας που πλήττουν εκατομμύρια πολιτών σε ολόκληρη την ΕΕ, και βαθαίνουν την κρίση της ευρωζώνης. Ο αυταρχικός, αντιδημοκρατικός τρόπος με τον οποίο προωθούνται στα «απειθαρχα» κράτη μέλη υποσκάπτει την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη και τον σεβασμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο κοινός νους διαπιστώνει ότι η παρατεταμένη λιτότητα και η εμμονή στη δημοσιονομική πειθαρχία υπονομεύουν την οικονομική ανάκαμψη στις χώρες με κρίση χρέους. Εν τούτοις, επαναλαμβάνεται ο *φαύλος κύκλος* που διαπιστώσαμε με την κρίση στην Ελλάδα, δηλ. *περικοπές εξόδων*, μείωση ελλείμματος, μείωση απασχόλησης και κοινωνική στέρηση, και τελικά *πτώση των φορολογικών εσόδων*. Και αντί διορθωτικών κινήσεων στις γνωστές πλέον, αποτυχημένες παρεμβάσεις των ΕΕ στην Ελλάδα, έχουμε περαιτέρω περικοπές κρατικών δαπανών και εφαρμογή ιδιωτικοποιήσεων, με εξαθλίωση των πολιτών και απώλεια της εθνικής κυριαρχίας. Παρά την κοινή πλέον παραδοχή ότι η Ελλάδα θυσιάστηκε για να σωθούν οι ευρωπαϊκές τράπεζες, η επιτήρηση γίνεται στενότερη αυξάνοντας τις ανισορροπίες εντός της

ΕΕ. Είναι σα να δουλεύουμε συνειδητά και ομαδικά για την εμβάθυνση της κρίσης, και εναντίον της ευημερίας των πολιτών.

Τέλος **ιδιαίτερα ανησυχητικές** είναι πρόσφατες αποφάσεις της ΕΕ που παραβιάζουν την ελευθερία ενημέρωσης, όπως να αποκλείσει τα ρωσικά μέσα ενημέρωσης στην Ευρώπη, έτσι ώστε να ακούγεται αποκλειστικά και μόνο η Δυτική προπαγάνδα. Εξίσου ανησυχητικό είναι το κλίμα νεομακαρθισμού σχετικά με τον ακήρυχτο πόλεμο της Δύσης εναντίον της Ρωσίας, δι' αντιπροσώπων και με διαρκή αποστολή όπλων στην Ουκρανία. Αντιλαμβάνονται άραγε τα θεσμικά όργανα της ΕΕ ότι η φιλοπολεμική αυτή στάση μας μπορεί να οδηγήσει στην καταστροφή του πλανήτη;

Δεν είναι τυχαίο το ότι οι αποφάσεις αυτές της ΕΕ είναι κεντρικές και ουδόλως ερωτήθηκαν οι Ευρωπαίοι πολίτες για τόσο σημαντικά θέματα. Σίγουρα δεν αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των Ελλήνων, μια και οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι σχεδόν το 70% τάσσεται εναντίον της αποστολής όπλων στην Ουκρανία.

Οι **συνέπειες** της απόφασης της ΕΕ περί κυρώσεων κατά της Ρωσίας στρέφονται ουσιαστικά εναντίον των χωρών μελών της ΕΕ, οι οποίες θα υποφέρουν από ενεργειακή και επισιτιστική κρίση. Ιδού ένα πρόσφατο παράδειγμα μπουμερανγκ των κυρώσεων: Εφαρμόζοντας τις κυρώσεις, οι Ελληνικές αρχές κατέσχεσαν προ μηνός το υπό-ιρανική-σημαία τάνκερ «Pegas», στο οποίο επέβαιναν 19 μέλη ρωσικού πληρώματος. Οι ΗΠΑ κατέσχεσαν το Ιρανικό φορτίο πετρελαίου που υπήρχε στο τάνκερ! Σε αντίποινα, οι Φρουροί της Επανάστασης στο Ιράν κατέσχεσαν προχθές δύο τάνκερ ελληνικών συμφερόντων και κρατούν ομήρους τους Έλληνες ναυτικούς. Έτσι, οι ΗΠΑ κερδίζουν το Ιρανικό πετρέλαιο και η Ελλάδα χάνει 2 τάνκερ με τους ναυτικούς της. Κι αυτά, για να μην διερωτάται κανείς ποιος κερδίζει (χωρίς καν να κρατάει τα προσχήματα) και ποιος χάνει (ως χρήσιμος ηλίθιος) με τις κυρώσεις που αποφάσισε η ΕΕ υπό την καθοδήγηση των ΗΠΑ.

Βέβαια, το κατά πόσον η Ευρώπη είναι ανεξάρτητη με στρατηγική αυτονομία στη διεθνή σκηνή είναι ένα άλλο ζοφερό θέμα, πέραν του παρόντος κειμένου.

Πως καταφέραμε να δυσφημίσουμε τη Δημοκρατία: επιμέρους παραδείγματα

Δυστυχώς, πολλά είναι τα παραδείγματα πολιτικής χειραγώγησης της Δικαιοσύνης και του Τύπου καθώς και της διαπλοκής και διαφθοράς σε χώρες της ΕΕ.

Διάσημο παράδειγμα στη **Σλοβακία**: Η έρευνα για τη δολοφονία του δημοσιογράφου Ján Kuciak και της μνηστής του, το 2018, αποκάλυψε τη διασύνδεση επιχειρηματία του υποκόσμου που κατηγορείται ότι διέταξε τις δολοφονίες, με ένα «δίκτυο» υψηλόβαθμων πολιτικών, μελών του δικαστικού σώματος και προσώπων του οργανωμένου εγκλήματος.

Στην **Πολωνία**, το κυβερνών κόμμα Νόμος και Δικαιοσύνη (PiS) ψήφισε νόμους που εμποδίζουν την αμερόληπτη λειτουργία των δικαστηρίων, νόθευσε τη διαδικασία διορισμού δικαστών, εισήγαγε μηχανισμό για την αναθεώρηση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, θέσπισε πειθαρχικό καθεστώς και τιμωρεί τους δικαστές που διαφωνούν.

Ο αντιδημοκρατικός χαρακτήρας του **Ουγγρικού** καθεστώτος φάνηκε σαφέστατα το 2020, με την υιοθέτηση Νόμου Έκτακτης Ανάγκης που επιτρέπει, με διάταγμα, τη διακυβέρνηση επί αόριστον. Άλλωστε, γνωστές είναι οι καταγγελίες ότι η Κυβέρνηση χρησιμοποίησε το λογισμικό Pegasus (της NSO group) για να κατασκοπεύει παράνομα δημόσια πρόσωπα.

Στη **Βουλγαρία**, χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του εθνικιστικού κόμματος «Ατάκα», το οποίο αρνείται το Ολοκαύτωμα κερδίζοντας όλο και περισσότερους οπαδούς. Γνωστό είναι επίσης το πρόβλημα της διάχυτης διαφθοράς και οι αμφισβητούμενες πρακτικές της κυβέρνησης για την καταπολέμησή της, όπως για παράδειγμα οι τηλεφωνικές υποκλοπές και εκτεταμένες παρακολουθήσεις. Υπενθυμίζω ότι ο τέως πρωθυπουργός Μπορίσοφ, για την «επίλυση» της ελληνικής κρίσης, πρότεινε την εξαθλίωση των Ελλήνων μέσω μείωσης αποδοχών και συντάξεων στα 100 με 150 ευρώ μηνιαίως. Και αυτό στο όνομα της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης.

Ούτε οι **χώρες της Βαλτικής** έχουν αντιμετωπίσει συνέπειες για την καταστροφή του κράτους δικαίου στο εσωτερικό. Είκοσι περίπου χρόνια μετά την ένταξή της στην ΕΕ, η **Λετονία** έχει περίπου το ένα τέταρτο των κατοίκων της (κυρίως Ρωσόφωνους) με στερημένα εκλογικά και πολιτικά δικαιώματα. Τόσο στην **Εσθονία** όσο και στη Λετονία, η ιθαγένεια καθορίζεται από την ιθαγένεια των γονέων, όχι από τον τόπο γέννησης. Κι έτσι διακρίνονται οι κάτοικοι χωρίς πολιτικά δικαιώματα. Απολύονται δάσκαλοι που δεν είναι «πιστοί στο κράτος». Δεν εγγυώνται η ισότητα των φύλλων και οι διακρίσεις των μειονοτήτων στα σχολεία και στις δουλειές. Άρα, παραβιάζονται ανεμπόδιστα βασικές αρχές δικαίου.

Αλλά δεν χρειάζεται να πάμε μακριά από την **Ελλάδα** και άλλες «προηγμένες» χώρες της Δυτικής Ευρώπης για να αντιμετωπίσουμε το παραδικαστικό κύκλωμα, τη φίμωση του Τύπου και τη διαφθορά. Η υπόθεση Νοβάρτις μας έχει κάνει διεθνώς διάσημους. Το 2020 η θυγατρική εταιρεία Novartis Hellas συμφώνησε να καταβάλει ποσό εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού, παραδεχόμενη ότι μεταξύ 2012 και 2016 έκανε αθέμιτες παροχές προς κρατικούς υπαλλήλους στην Ελλάδα ώστε να πωλούνται περισσότερα φάρμακά της. Προκειμένου να καλυφθούν δωροδοκίες κρατικών λειτουργών και να μην αποδοθούν πολιτικές και ενδεχομένως ποινικές ευθύνες, έγιναν και γίνονται διώξεις των εισαγγελέων κατά της Διαφθοράς, που επιχείρησαν να διερευνήσουν την υπόθεση. Η πρώην επικεφαλής της Εισαγγελίας Διαφθοράς αντιμετωπίζει κατηγορίες κατάχρησης εξουσίας, παράβασης καθήκοντος, παραβίασης δικαστικού απορρήτου και προσωπικών δεδομένων. Άρα η τήρηση της νομιμότητας και των καθηκόντων οδηγεί τον κατήγορο στη θέση του κατηγορουμένου! Δεν είναι τυχαίο ότι η Ελλάδα κατέχει την 108^η θέση σε ανελευθερία του Τύπου σε σύνολο 180 χωρών.

Επίσης επίκαιρο θέμα, εκείνο της πρώην ανακρίτριας, Αντωνίας Ηλία, στην οποία το Ελληνικό Εφετείο Κακουργημάτων επέβαλε δεκατρία χρόνια κάθειρξη για ξέπλυμα μαύρου χρήματος, και η οποία φυγοδικεί από το 2005 στην **Αγγλία**. Δηλαδή, η Αγγλία δεν εκδίδει στην Ελλάδα καταδικασμένο μέλος του παραδικαστικού κυκλώματος, επί 17 συναπτά έτη. Ίδου η διάσημη «Ανεξάρτητη Δικαιοσύνη» στη Μεγάλη Βρετανία: Οι Άγγλοι κρύβουν την Ελληνίδα εφέτη του παραδικαστικού, ενώ αποφάσισαν να εκδώσουν τον Τζούλιαν Ασάνζ (ιδρυτή του Wikileaks) στους Αμερικανούς. Εν ολίγοις η Αγγλία καλύπτει το παραδικαστικό κύκλωμα και καταδικάζει την αποκαλυπτική δημοσιογραφία.

Όσο για το «σεβασμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων» στην Αγγλία, να σημειώσω ότι τα τελευταία τρία από τα 11 χρόνια φυλάκισής του ο Ασάνζ τα πέρασε σε φυλακή υψίστης ασφαλείας, που έχει χαρακτηριστεί ως βρετανική εκδοχή του Γκουαντάναμο. Το «έγκλημά» του ήταν ότι ξεσκέπασε, μεταξύ άλλων, τις αγριότητες των ΗΠΑ στο Αφγανιστάν και το Ιράκ, με αποτέλεσμα να διώκεται από τις ΗΠΑ για κατασκοπεία και να απειλείται με ποινή κάθειρξης 175 ετών.

Αναφορικά λοιπόν με την προστασία του «ελεύθερου Τύπου» η Αγγλία προειδοποιεί ότι, όποιος δουλεύει στην αποκαλυπτική δημοσιογραφία (όπως ο Ασάνζ) θα πρέπει να φοβάται και να αισθάνεται απειλούμενος από μια ‘δημοκρατικά’ νομιμοποιημένη κρατική βία. Αδιαφορεί

βέβαια η Αγγλία αν οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δεκάδες διανοούμενοι καταγγέλλουν την κατάφωρη επίθεσή της κατά της ελευθερίας του Τύπου.

Στην **Ιταλία**, σε μια προσπάθεια των αρχών να ξεσκεπάσουν σκάνδαλα πολιτικής διαφθοράς που ενέπλεκαν πολιτικούς με Μαφία, και Βατικανό, μια ομάδα δικαστών υπό τον Αντόνιο Ντι Πιέτρο άρχισε να ερευνά υποθέσεις το 1992. Η λεγόμενη «*Επιχείρηση: Καθαρά χέρια*» είχε ως αποτέλεσμα την αυτοκτονία πολιτικών, βιομηχάνων και επιχειρηματιών μετά το πόρισμα των εγκληματικών ενεργειών τους. Περισσότερα από τα μισά μέλη του Ιταλικού κοινοβουλίου κατηγορήθηκαν. Η εκτιμώμενη αξία των δωροδοκιών το 1980 από εταιρείες που υπέβαλαν προσφορές για κυβερνητικές συμβάσεις έφτασαν τα 4 δισεκατομμύρια δολάρια. Επίσης είναι γνωστό ότι η Μαφία έχει παρεισφύσει στη βιομηχανία της διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων, και απορρίπτει στη θάλασσα τόνους τοξικών ή/και ραδιενεργών φορτίων.

Στη **Γερμανία**, υπενθυμίζω το σκάνδαλο των "μαύρων ταμείων" του CDU το 1999, με εμπλοκή του καγκελάρου Χέλμουτ Κολ. Επιπλέον, αν η Γερμανία ήταν ευνομούμενο κράτος θα είχε καταδικάσει τους υπαίτιους της εταιρείας Ferrostaal που ανέλαβαν την πώληση υποβρυχίων για μια περιουσία, πληρώνοντας μίζες σε πολιτικούς των οποίων τα ονόματα αποκρύπτει. Θα είχε αποφύγει τα σκάνδαλα προμήθειας υπερκοστολογημένων αρμάτων μάχης Leopard και αναβάθμισης πολεμικών αεροσκαφών F4 Phantom με λίγα χρόνια επιχειρησιακής ζωής. Θα είχε καταδικάσει τη γερμανική εταιρεία Hochtief που είναι ο μεγαλύτερος φοροφυγάς στην Ελλάδα. Θα είχε φυλακίσει τα μέλη της Siemens που λάδωσαν Έλληνες πολιτικούς για το αεροδρόμιο, το μετρό και δημόσιες αγορές μηχανημάτων, και θα είχε εκδώσει τον Χριστοφοράκο στην Ελλάδα για να δικαστεί. Θα είχε καταδικάσει τα σκάνδαλα που επεκτείνονται σε όλη τη Δύση, με τη Siemens να χρηματίζει πολιτικούς και οργανισμούς σε διάφορες χώρες για να εξασφαλίσει συμβόλαια 1,3 δισ. ευρώ μεταξύ 1990 και 2006. Θα είχε καταδικάσει την αυτοκινητοβιομηχανία Volkswagen που τοποθέτησε ειδικές συσκευές σε 11 εκατομμύρια αυτοκίνητα κινητήρων ντίζελ (μεταξύ 2008 και 2015) προκειμένου να περάσουν τα τεστ εκπομπών, ενώ στην πραγματικότητα παράγαγαν ρύπους οξειδίων του αζώτου τέσσερις φορές πάνω από το ευρωπαϊκό όριο ασφαλείας. Ερευνητές εκτιμούν ότι 1.200 άνθρωποι στην Ευρώπη θα πεθάνουν πρόωρα, χάνοντας έως και μία δεκαετία της ζωής τους, ως αποτέλεσμα αυτών των υπερβατικών εκπομπών.

Απροκάλυπτα, η Γερμανία δεν υπέγραψε τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (UNCAC, UN Convention against Corruption) σε αντίθεση με τις 161 χώρες που την έχουν υπογράψει. Προφανώς, μη έχοντας υπογράψει την σύμβαση υπέρ της διαφάνειας και κατά της διαφθοράς δεν φοβάται κανενός είδους κυρώσεις, και δίνει μίζες στο Νότο της Ευρώπης ώστε να ανοίγουν αγορές για τα γερμανικά προϊόντα.

Αναφορικά με το σεβασμό στη διαφορετική άποψη, αρκεί να σκεφτούμε ότι το Βερολίνο επιβάλλει κυρώσεις στον τέως καγκελάριο Γκέρχαρντ Σρέντερ για τις σχέσεις του με τη Ρωσία, και ότι ο Ρώσος επικεφαλής μαέστρος της Φιλαρμονικής του Μονάχου, Valery Gergiev, απολύθηκε λόγω της άρνησής του να πάρει θέση κατά της Ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία..

Όσο για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που όψιμα θυμήθηκαν οι Γερμανοί για τους Ουκρανούς, όχι μόνο τα ξέχασαν και εξακολουθούν να τα ξεχνούν για τους Κυπρίους, αλλά εξοπλίζουν τους εισβολείς Τούρκους.

Θράσος αποτελεί η πρόσφατη πρόταση Γερμανών να δικαστεί ο Πούτιν για εγκλήματα πολέμου, όταν οι ίδιοι αρνούνται να πληρώσουν τα χρέη τους για τα δικά τους εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, αποδεδειγμένα στη Δίκη της Νυρεμβέργης, παραβιάζοντας τις διεθνείς συνθήκες των Παρισίων και του Λονδίνου μετά τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Προφανώς, η μεγαλύτερη αμαρτωλή χώρα είναι η Γερμανία, που θέλει να παίζει το ρόλο του «δασκάλου» στην Ευρώπη! Πλούτισε και εξακολουθεί να πλουτίζει επειδή (1) δεν πληρώνει τα τεράστια χρέη της επί 7 δεκαετίες και (2) δωροδοκεί και εξαπατά ασύστολα προκειμένου να προωθούνται τα προϊόντα της, συχνά σε βάρος της υγείας των πολιτών.

Αλλοίμονο αν όλα αυτά είναι η «Δημοκρατία» που υποσχόμαστε να εξάγουμε.

Εν κατακλείδι, εντός της ΕΕ έχουμε χειραγώγηση της δικαστικού συστήματος υπέρ της ηγεσίας, και των μέσων ενημέρωσης υπέρ της κυβερνητικής προπαγάνδας, καθώς και κατ'επίφαση σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της μειοψηφίας. Βασικά, ευημερούν οι χρεοφειλέτες, που εξαπατούν με συστήματα διαπλοκής και διαφθοράς. Εκτός Ευρώπης, επεμβαίνουμε ως ΕΕ ή/και ως ΝΑΤΟ, σε συνεργασία με τους συμμάχους μας τις ΗΠΑ, για να αλλάξουμε όσα καθεστώτα δεν μας αρέσουν/συμφέρουν, είτε με βίαια είτε με υπόγεια μέσα.

Το ερώτημα είναι: **τι από όλα αυτά έχουν να ζηλέψουν οι Ανατολικές χώρες και τι είναι καλό και δίκαιο να εξάγουμε από όλα αυτά;** Μήπως, εμείς οι Ευρωπαίοι πρέπει να πάρουμε αντί να δώσουμε μαθήματα; Μήπως πρέπει να πάψουμε να χρησιμοποιούμε τον «εκδημοκρατισμό» ως

δικαιολογία της δουλικής μας συμμετοχής στις Αμερικανικές επεκτατικές δραστηριότητες σε χώρες γείτονες της Ρωσίας;

Ελένη Σαββάκη,
Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης,
Μέλος Επιτροπής Διεκδίκησης Γερμανικών Οφειλών (International Hellenic Association,
Canadian Hellenic Congress, Hellenic American National Council, Ίδρυμα Νεγρεπόντη
Δελιβάνη)